

**KIRJALIKE ÜLIÕPILASTÖÖDE STRUKTUUR JA VORMISTAMINE
TALLINNA TERVISHOIU KÕRGKOO**

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. KIRJALIKE TÖÖDE STRUKTUUR.....	4
1.1. Tiitelleht.....	4
1.2. Kokkuvõte.....	5
1.3. Sisukord	5
1.4. Sissejuhatus.....	5
1.5. Metoodika	6
1.6. Töö põhiosa.....	6
1.7. Arutelu	7
1.8. Järeldused.....	7
2. KIRJALIKE TÖÖDE VORMISTAMISE ÜLDNÕUDED	8
3. KASUTATUD KIRJANDUSALLIKAD	133
3.1. Üldnõuded.....	133
3.2. Kasutatud kirjanduse vormistamine.....	13
3.3. Loomevargus ja plagiaat	166
3.4. Tekstis viitamine.....	166
KASUTATUD KIRJANDUS	199

LISAD:

Lisa 1. Kirjalike tööde liigid, mahud ja koostisosad

Lisa 2. Lõputöö tiitelleht

Lisa 3. Sisukorra näidis kirjanduse ülevaate korral

Lisa 4. Sisukorra näidis empiirilise uuringu korral

SISSEJUHATUS

Juhend põhineb U. Jõgi, T. Juhansoo 2006 koostatud üliõpilastööde koostamise ja vormistamise metoodilisel juhendil.

Käesolev juhend on mõeldud kasutamiseks Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli üliõpilastele ning õpilastele, kes hakkavad koostama erinevaid kirjalikke töid.

Juhendi koostajad soovivad lisaks käesolevale juhendile tutvuda kõrgkooli raamatukogus ja/või kodulehel olemasolevate õppematerjalidega, milles käsitletakse keelelisi, vormistuslikke ja kaitsmise reeglistikuga seotud teemasid.

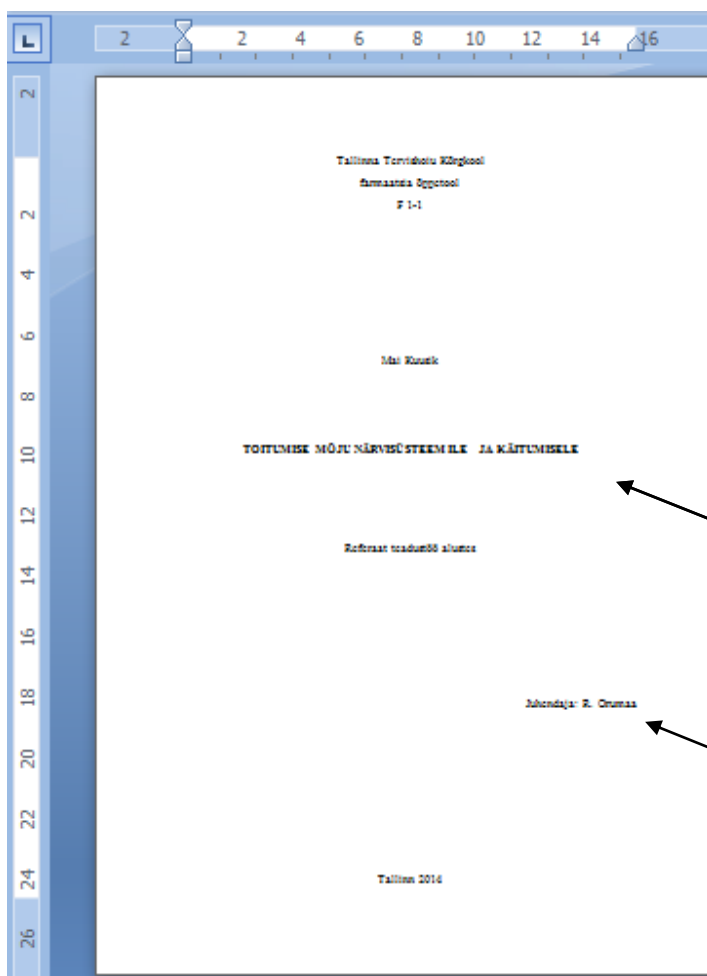
Ettepanekud käesoleva juhendi kohta on oodatud Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli RUTA töörühmale aadressil: ruta@ttk.ee.

1. KIRJALIKE TÖÖDE STRUKTUUR

1.1. Tiitelleht

Tiitelleht on töö esimene leht (kirjastiil *Times New Roman*, kirjasuurus 12 pt, reavahe 1,5), millele märgitakse:

- õppeasutuse nimetus;
- õppetooli, osakonna nimetus (õppetooli nimetus algab väikese tähega: õenduse õppetool);
- kursus ja rühm, näiteks F1-1 (lõputöös ei märgita kursust ja rühma);
- autori ees- ja perekonnanimi;
- **TÖÖ PEALKIRI** (suurtähtedega, paksus kirjalaadis *Bold*);
- töö liik ja mis õppeaine on töö koostatud (nt Referaat uurimis- ja arendustöö metoodikas); kursuse- ja lõputöös ainet ei kirjutata (vt lisa 2);
- juhendaja andmed referaadi korral;
- õppeasutuse asukoht ja aasta (Tallinn 2014);
- kursuse- ja lõputöö tiitellehe pöördel esitatakse nõuetekohane autori ja juhendaja deklaratsioon (vt lisa 2).

Tiitellehe sisestamisel tuleks jälgida järgmist:
lehe pikema serva pikkus on ca 30 cm (29,7cm), lehele paigutatavad keskjoondusega tekstiosad jaotatakse 3 ossa, seega 10+10+10 cm,

- a) esimesele kolmandikule sisestatakse kõrgkooli ja õppetooli (farmaatsia õppetool) nimi, kursus ja rühm (F1-1) ning töö teostaja nimi (ees- ja perekonnanimi);
- b) teisele kolmandikule sisestatakse töö pealkiri (suurtähed paksus kirjas), töö liik ja õppeaine (Referaat teadustöö alustes);
- c) kolmandale kolmandikule sisestatakse referaadi korral juhendaja nimi Juhendaja: juhendaja nimi (paremjoondus) ning kõrgkooli asukoht ja koostamise aasta lehe viimasele reale (Tallinn 2014)

1.2. Kokkuvõte

Kokkuvõte (koostatakse kursuse- ja lõputöös) on lühiülevaade (~1 lk) tööst, milles esitatakse:

- Autori ees- ja perekonnanimi (töö valmimise aasta). Õppeasutuse nimetus, õpetooli nimetus. Töö teema. Töö liik ja maht, kirjandusallikate arv, illustratsioonide (tabelid, joonised) ja lisade arv ja töö maht.
- Töö eesmärk, uurimistöö metoodika lühikirjeldus.
- Töö olulisemad järeldused ja tulemused ning võtmesõnad (3–8 sõna, mis kõige enam iseloomustavad antud tööd).

Eestikeelne kokkuvõte tõlgitakse inglise keelde nimetusega *Summary*.

1.3. Sisukord

Sisukorras tuuakse peatükkide ja alapeatükkide pealkirjad nummerdatuna koos alguslehekülje numbriga, mis eraldatakse punktiirjoonega. Sisukorras esitatakse lisade pealkirjad, vajadusel tabelite ja jooniste pealkirjade loetelu (vt lisa 4).

1.4. Sissejuhatus

Sissejuhatus on põhitekstiga seotud ja paikneb esimese peatüki ees. Töö teemaarendus põhineb sellel. Sissejuhatust ei märgita numbriga ei sisukorras ega põhitekstis.

Sissejuhatus on lühike ja konkreetne ning sisaldab järgmist:

- **teema valiku põhjendus:** uurimistöö **tausta kirjeldus**, näidates seda laiemas tervikus, kuhu vaadeldav küsimus kuulub, avatakse selle ajaloolisi seoseid või siis selle võimalikku mõtet tuleviku jaoks; tausta kirjeldus toetub tõenduspõhisele kirjandusele, viidatakse varasematele uurimistulemustele või seisukohtadele, viidatakse kirjandusallikatele. Sõnastatakse **uurimisprobleem**. Uurimisprobleem on sellise olukorra või situatsiooni kirjeldus, mis tuleneb praktikast ja vajab lahendamist, arendamist või muutmist.
- töö eesmärk, uurimisülesanded või -küsimused, põhimõisted ja/või sõnaseletused; Uurimistöö **eesmärk** näitab, milleni soovitakse jõuda probleemi lahendamisel. Sõltuvalt eesmärgist sõnastatakse konkreetsemad uurimisülesanded või -küsimused, kuna nende lahendus peab moodustama töö põhiosa peatükkide sisu.

Ülesanded või küsimused tuleb koostada loeteluna. Eesmärk peab katma kõik uurimisküsimused või -ülesanded.

- kesksed mõisted ja nende seletused ning vajadusel sõnaseletused.

Sissejuhatuses ei tooda välja töös saadud tulemusi ja järeldusi. Sissejuhatuse maht on 1/10 töö põhiosa mahust, piirdudes ühe kuni kolme leheküljega.

1.5. Metoodika

Töös kasutatud meetodeid tuleb kirjeldada täpselt. Meetodi valikut põhjendatakse viitega kirjandusallikale. Kirjanduse ülevaate puhul näidatakse andmete kogumise ja süstematiseerimise käik. Kirjandusallikate kogumise kirjelduses esitatakse kirjandusallikate valiku kriteeriumid, sh uurimistöös kasutatud materjali kirjeldus, põhilised andmebaasid, otsingusõnad ja/või nende kombinatsioonid. Empiirilist osa sisaldavas lõputöös näidatakse uuritavate üldpopulatsioon, valimi moodustamise printsiibid, uuritavate vanuselised ja soolised tunnused jms. Samuti selgitatakse põhjalikult kogutud andmete statistilise analüüsi meetodeid.

Uurimistöö metoodika kirjeldusest peab selguma, kuidas on tagatud uurimistöö usaldusväärsus ja eetikanõuetest kinnipidamine.

1.6. Töö põhiosa

Põhiosa on jaotatud peatükkideks vastavalt uurimisülesannetele või -küsimustele, vajadusel ka alapeatükkideks. Töö põhiosa ülesehitus ja liigendus sõltuvad töö iseloomust, temast ning uuritavast materjalist. Peatükid ja nende allosad peavad olema sisuliselt ning loogiliselt üksteisega seotud, õiges järjestuses ning moodustama teemale vastava terviku (vt lisa 1).

Kirjanduse ülevaatenä koostatud töö põhiosa koosneb kolmest osast:

- uurimistöö metoodika peatükk;
- teoreetilise uurimuse peatükid ja alapeatükid;
- arutelu.

Empiirilise uurimuse põhiosa koosneb neljast osast:

- kirjanduse ülevaate peatükid (vajadusel ka alapeatükid);
- uurimistöö metoodika peatükk;
- empiirilise uurimuse tulemused;
- arutelu.

1.7. Arutelu

Arutelu osas analüüsitakse saadud tulemusi. Kirjanduse ülevaate puhul võrreldakse erinevate autorite seisukohti ja arvamusi ning lisatakse omapoolne seisukoht või hinnang, uurimistulemusi võib kõrvutada eriala praktikas kogetuga. Kirjeldatakse uurimistöö tähtsust eriala teadusele või praktikale. Arutelu lõpus esitatakse ettepanekuid, mis tulenevad töö tulemusel põhineva arutelu käigust ja on reaalselt rakendatavad eriala praktikas.

Empiirilise lõputöö arutelu osas on tervikuks koondatud töö tulemused ja kirjanduse analüüs. Autor esitab kirjanduse alusel oma uurimistöö tulemustele kõige lähedasemad seisukohad ja võrdleb neid oma uuringu tulemustega. Samuti võrreldakse saadud tulemusi varem tehtud uurimistööde tulemustega. Arutelus avaldab autor oma arvamust tehtud töö põhjal ja ei esita töös varem käsitlemata seisukohti. Arutelu maht on 1/10 töö põhiosa mahust, piirdudes ühe kuni kolme leheküljega.

1.8. Järeldused

Iga uurimisülesande/-küsimuse kohta tehakse järeldus, mis esitatakse punktide või teesidena lühidalt, konkreetselt ja loogilise tervikuna. Järeldused baseeruvad kirjanduse ülevaates põhiosal ja arutelul, empiirilises töös kirjanduse ülevaatel ja uurimistulemustel.

Peatüki lõpus peab selguma, kas uurimisküsimused said vastuse/uurimisülesanded lahendati ning kas töö eesmärk saavutati. Empiiriliste tööde korral lisatakse (juhul, kui oli püstitatud hüpotees), kas tulemused toetasid hüpoteesi või mitte.

2. KIRJALIKE TÖÖDE VORMISTAMISE ÜLDNÕUDED

Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis on välja kujunenud vormistamisnõuded:

1. Kirjalikud tööd koostatakse arvutil A4 formaadis ühepoolisel paberilehel. Kirjastiil *Times New Roman*, kirjasuurus 12 pt, reavahe 1,5 (sh sisukorra loetelu), v.a kasutatud kirjandus vt p 9. Lehekülje vaba ruum ehk veeris on 3 cm vasakust ja 2,5 cm teistest servadest. Tekst on rööpjoondatud, st nii vasak- kui paremserv on sirged.
2. Töös jaotatakse tekst lõikudeks. Ühe lõigu pikkus on vähemalt kolm lauset. Lõiguvahe on 12 pt. Töös ei kasutata taandridu.
3. Peatüki ja alapeatüki pealkirja ning nende eelneva ja järgneva teksti vahele jäetakse vahekauguseks 24 pt.
4. Kõik leheküljed nummerdatakse. Numbrid kirjutatakse lehekülgede jalusesse (alläär) keskele või paremale. Sissejuhatuses eespool olevaid lehti (tiitelleht, sisukord jm) võetakse nummerdamisel küll arvesse, kuid lehekülje numbreid neile ei lisata.
5. Kõik peatükid ja teised struktuursed osad algavad uuel lehelt (tiitelleht, sisukord, sissejuhatus, sisu peatükid, arutelu, järeldused, kasutatud kirjanduse loetelu, lisad). Alapeatükke alustatakse jooksvalt leheküljelt (järgnevat teksti vähemalt kaks rida).
6. Lisad pealkirjastatakse ja nummerdatakse (paremasse ülanurka kirjutatakse sõna "Lisa" ja selle number: Lisa 1, Lisa 1 järg; Lisa 2, leheküljenumbrit ei panda.
7. Peatükkide pealkirjad kirjutatakse suurtähtedega paksus kirjas (*Bold*) ja alapealkirjad kirjatähtedega paksus kirjas (*Bold*), kirjastiilis *Times New Roman*, kirjasuurus 12 pt. Pealkirjades sõnu ei poolitata ja reeglina lühendeid ei kasutata. Pealkirjad joondatakse lehe vasakusse serva ja pealkirja lõppu ei panda punkti. Peatüki pealkirja ja alapeatüki pealkirja vahele teksti ei lisata.
8. Peatükki ei alustata ega lõpetata tabelite, jooniste või loeteluga.
9. Kasutatud kirjanduse loetelus kasutatakse ühe allika kirje koostamisel ühekordset reavahet (*Single*). Kirjandusallikate vahele jäetakse üks vaba rida või vahe 12 pt.
10. Sõna või lauseosa esiletõstmiseks kasutatakse paksu kirja (*Bold*). Teksti esiletõstude kasutamisel tuleb olla mõõdukas. Tekstis allajoonimist ei kasutata.
11. Töös ja sisukorras nummerdatakse araabia numbritega järgnevad osad: uurimistöö metoodika, töö põhiosa peatükid ja nende jaotused ning arutelu (vt lisad 3,4).
12. Sisukorras esitatakse struktuuri osade pealkirjad koos alguslehekülje numbriga, mis eraldatakse punktiirjoonega (vt lisad 3,4).

13. Töö kirjutatakse eesti keeles. Töö keel peab vastama õigekeelsuse normidele ning olema stiililt korrektne ja täpne. Slängi, kõnekeele kasutamine, ajakirjanduslikud, käibe- ja poetilised väljendid on rakendusteaduslikus uurimistöös sobimatud. Vältima peab ka üliemotsionaalsust protsesside ja nähtuste kirjeldamisel. Eesti keele lauseehituse struktuur erineb võõrkeelsest ja seda peab töö kirjutamisel silmas pidama. Juhul, kui võõrkeelsele mõistele ei ole tuntud eestikeelset vastet, võib võõrkeelse sõna esitada sulgudes ja kaldkirjas kohe selgitava sõna järel. Tervise- ja meditsiinilase terminoloogia kasutamisel peab sõnade õigekeelsus vastama kehtivale erialasele terminoloogiale (vt eriala raamdokumendid, juhendid, Meditsiinisõnastik). Üldkeelset terminoloogiat saab kontrollida „Eesti Õigekeelsussõnaraamatust“, „Eesti keele seletavast sõnaraamatust“ (vt <http://portaal.eki.ee/>), „Võõrsõnade leksikonist“, „Sünonüümisõnastikust“. Lõputöös kasutatakse soovitatavalt umbisikulist vormi (näiteks: töös käsitletakse, uuritakse, analüüsitakse jne.). Eelistama peaks kindla kõneviisi kasutamist, sest tingiv kõneviis jätab mulje, et autor ei ole oma töös esitatud seisukohtade õigsuses kindel.
14. Kokkuleppelised lühendid defineeritakse esmakordsel esinemisel tekstis, näiteks Rahvusvaheline funktsioneerimisvõime, vaeguste ja tervise klassifikatsioon (RFK). Võõrkeelsete lühendite kasutamisel kirjutatakse võõrkeelne selgitus kaldkirjas, näiteks *International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. Kui töös kasutatakse üle viie lühendi, milles igauks esineb vähemalt kaks korda, siis on soovitatav koostada lühendite loetelu enne sissejuhatust. Eraldi koostatud lühendite loetelu korral ei kirjutata tekstis lühendi selgitust. Lühendeid tuleb kogu töö ulatuses ühtemoodi kasutada. Üldkasutatavate sõnalühendite korral, nagu nr, vt, a, lk, jne selgitusi ei kirjutata. Üldkasutatavates eestikeelsetes lühendites pole punkt enam vajalik, näiteks vt, lk, kl. Punkti kasutame siis, kui punktita lühend takistab tekstist arusaamist, näiteks k.a, e.m.a.
15. Numbrite kirjutamisel tuleb lähtuda õigekeelsuse nõuetest. Arvsõnad (1–9) on soovitatav üldkeelses tekstis kirjutada sõnadega ning suuremad numbritega. Kui ühekohalisele arvule järgneb mõõtühik, näiteks ml või muu tähis, näiteks %, siis kirjutatakse see numbriga, näiteks 5 ml; 9%. Arvu kirjutamisel sõna *tuhat* või selle lühendit *tuh* ei kasutata, kirjutada tuleb 7000, mitte 7 tuhat või 7 tuh. Suuremate arvude puhul kasutame sõnu miljon, miljard ja nende lühendeid 5 mln ehk 5 miljonit ehk 5 000 000, 5 mld ehk 5 miljardit ehk 5 000 000 000. Üldreeglina on arvu ja

mõõtühiku või selle lühendi või tähise vahel üks tähekoht vahet, näiteks 34,25 kr; 150 ml). Protsendi, nurgakraadi, -minuti ja -sekundi tähise korral ei jäeta tühikut numbri ja tähise vahele, näiteks 23% mehi. Kui arvule järgneb kaks tähist, jäetakse numbri ja tähise vahele tühik, näiteks 8 °C. Arvväärtus ja sellele järgnev mõõtühiku lühend või tähis tuleb paigutada samale reale. Numbritega kirjutatud käändevormilise põhiarvsõna käändetunnuse saab lisada alates osastavast. Näiteks: Peaaegu 25%-l patsientidest on küünte ja naha muutused. Kui põhiarvsõna on nimetavas, siis seda laiendav nimisõna on osastavas, näiteks 15 kuud, 27 lehekülge. Sõnaühendis selgub kääne nimisõnast ja arvsõna käänat ei ole vaja osutada. Näiteks: 302 ankeedist tagastati nõuetekohaselt täidetult 291 ankeeti. Protsentide arvutamisel piirduda täisarvuga või ühe kohaga pärast koma, näiteks 23% või 57,3%. Numbritega kirjutatud arvud ei tohiks tekstis sattuda kõrvuti. Empiirilise uurimuse korral esitatakse arvandmed numbritena ja protsentides. Näiteks: 65 (31%) patsienti vastas, et nad on teadlikud hoolekandeesakonna teenustest ning nende kohta saadi infot kõige rohkem meedia kaudu – 23 (32%) korral. 31% (65) patsientidest vastas, et nad on teadlikud hoolekandeesakonna teenustest ning nende kohta saadi infot kõige rohkem meedia kaudu – 32% (23).

16. Valemitele peab eelnema selgitav tekst ning järgnema tähiste selgitus. Valemid esitatakse omaette real, paigutatuna soovitatavalt lehekülje keskele. Kõiki valemites kasutatavaid suurusi tuleb tähistada arusaadavate tähistega. Minge suuruse või sümboli esmakordsel esinemisel valemis tuleb selgitada selle tähendus. Need valemid, millele tekstis viidatakse või arvutustes kasutatakse, peavad olema nummerdatud. Valemi number kirjutatakse ümarsulgudesse lehe parempoolsesse serva. Tekstis tuuakse viited valemitele samuti sulgudes. Kui töös on rohkem kui üks valem, tuleb need nummerdada.

Näide:

Dissotsiatsioonikonstant K väljendub järgmiselt (Palma jt 1992: 26):

$$K = \frac{[H^+] \cdot [A^-]}{[H \cdot A]}, \quad (4.4.1)$$

[HA] – happe dissotsieerumata vormi kontsentratsioon

[H+] – vesinikioonide kontsentratsioon

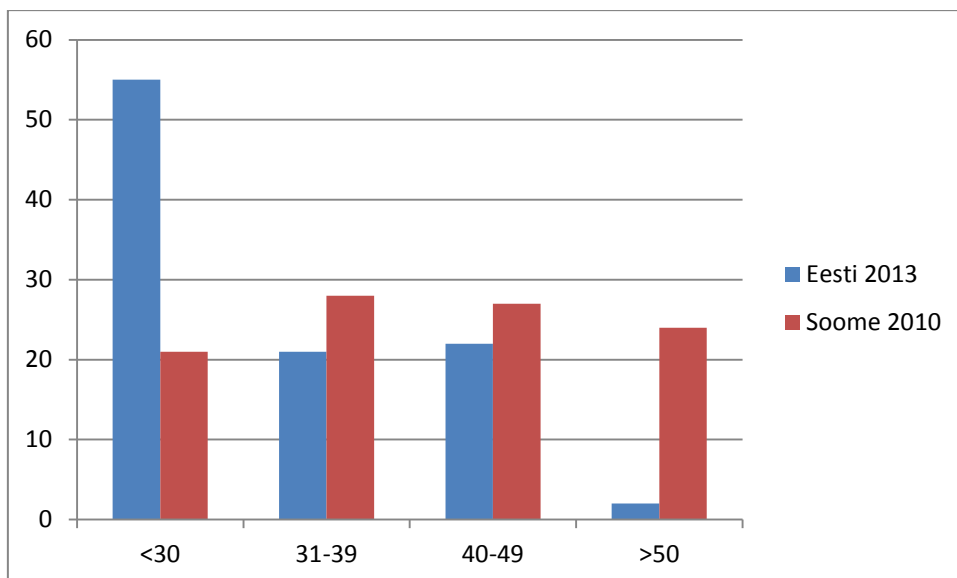
[A-] – dissotseerunud vormi kontsentratsioon.

17. Loetelude koostamisel tuleb kogu töö ulatuses kasutada ühtset stiili. Loetelu järjekorda võib tähistada tingmärkidega, siis alustatakse iga punkti uult reall. Nummerdamist kasutatakse tavaliselt siis, kui on oluline loetelu järjekord või arv. Ühe- ja kaheõnalised jaotised eraldatakse komaga, pikemad fraasid semikooloniga, terviklauseid punktiga. Koma ja semikooloniga eraldatavad jaotised algavad väiketähega, terviklause esimene sõna algab suurtähega. Töö peatükke ei alustata ega lõpetata loeteluga.
18. Tabelid pealkirjastatakse ja joonised (nt diagrammid, skeemid, graafika/pildid/foto) allkirjastatakse ja nummerdatakse araabia numbritega kogu töö ulatuses ühtlaselt, näiteks Tabel 1., Tabel 2., Joonis 1., Joonis 2. jne. Mahukamad tabelid ja joonised (üle ühe lk) on otstarbekas esitada lisades. Kui tabel või joonis pole töö autori koostatud, siis tuuakse viide algallikale sulgudes pärast tabeli või joonise pealkirja. Kui tabel või joonis on kohandatud või täiendatud, siis lisatakse viide algallikale (näiteks Kuusk 2014, kohandatud). Autori koostatud tabeli või joonise korral tuuakse viites pärast pealkirja autori nimi ja aasta.

Tabel 1. Eesti optometristide vanuselise jaotuse erinevus võrreldes Soome optometristidega (Koivuharju jt 2010, kohandatud).

Vanus	Eesti 2013 N (%)	Soome 2010 N (%)	Erinevus %
<30	46 (55)	53 (21)	34
31-39	17 (21)	70 (28)	-7
40-49	18 (22)	68 (27)	-5
>50	2 (2)	60 (24)	-22
Kokku	83 (100)	251 (100)	

Tabeli sisu kirjutatakse kirjasuurusega 10 kuni 12 punkti ja kasutatakse reavahet 1,0.

Joonis 1. Eesti (N=83) ja Soome (N=251) optometristide vanuseline jaotus protsentides (Koivuharju jt 2010: 25, kohandatud).

3. KASUTATUD KIRJANDUSALLIKAD

3.1. Üldnõuded

Kirjandusallikal on autor(id), koostaja(d), toimetaja(d) ja/või selle avaldanud organisatsioon(id). Nendele laieneb autoriõigus. Ilma autorlust selgitava informatsioonita kirjandusallikat (ajakiri, raamat, dokument) ei kasutata. Loendisse märgitakse ainult töös viidatud allikad ja igale loetelus olevale allikale peab töös leiduma viide. Kasutatud kirjandusallikas ja tekstiviide moodustavad tervikliku viitamise.

Kasutatud kirjanduse loetelu koostatakse ladina tähestikus tähestikulises järjekorras, ridadel ei ole ees numbreid, reavahe on ühekordne, iga erineva allika vahel on üks vaba rida. Venekeelsed jt mitte ladina tähestikus olevad kirjandusallikad translitereeritakse ladina tähtedega.

3.2. Kasutatud kirjanduse vormistamine

Kasutatud kirjanduse vormistamisel jälgitakse neljaosalist põhimalli: kes on kirjandusallika autor, millal on see ilmunud, mis on pealkiri ja kus on avaldatud. Üldiselt on kirjandusallikatüüpideks järgmised kolm: ajakiri, raamat ja dokumendid. Enamasti avaldatakse neid kahes erinevas vormis: a) paberil ja/või b) elektrooniliselt.

AJAKIRI

KES	MILLAL	MIS	KUS
Autor/autorid Perekonnanimi ja initsiaal(id) – eesnime esitäh(d), paks kirjalaad	(Ilmumisaasta)	Pealkiri	Ilmumiskanal Ajakirja nimetus <i>kaldkirjas (Italic)</i> , ilmumiskoha info eraldatakse komaga
a) paberil – autor. Ilmumisaasta, pealkiri ja ajakirja nimetus <i>kaldkirjas (Italic)</i> , ajakirja number või ajakirja ja köite number, artikli esimese ja viimase lehekülje number; b) elektrooniline – samuti nagu paberil; kui ajakirja ja köite nr ei ole toodud: ajakirja nimetus <i>kaldkirjas (Italic)</i> , DOI= <i>The Digital Object Identifier</i> – digitaalse dokumendi identifitseerimistunnus. Veebiaadress või doi aadress ja sulgudes info kasutamise kuupäev uuel real.			

Kõiv, J., Tikk, R. (2009). Vertiigo – sagedasti esinev vaevus. *Eesti Arst*, 11, 61–63.

Kagan, I., Bartal, Y. (2008). The effect of preoperative uncertainty and anxiety on short-term recovery after elective arthroplasty. *Journal of Clinical Nursing*, 17(3), 576–583.

Harris, E. (2008). The meanings of craft to an occupational therapist. *Australian Occupational Therapy Journal*, 55, 133–142.

Kagan, I., Bartal, Y. (2008). The effect of preoperative uncertainty and anxiety on short-term recovery after elective arthroplasty. *Journal of Clinical Nursing*, DOI: 10.153/cmj075. <http://web.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=8&hid=126&sid=e516d4b1-d73d-4198-9595-d5546d85ccac%40sessionmgr114> (02.02.2011).

RAAMAT

KES Autor/autorid Perekonnanimi ja initsiaal(id)	MILLAL (Ilmumisaasta)	MIS Pealkiri	KUS Ilmumiskanal ilmumiskoht ja kirjastus/ väljaandja (eraldatakse ilmumiskohtast kooloniga); allika kohta täpsustav info, kui see on olemas
<p>a) paberil – ilmumiskoht ja kirjastus; b) elektrooniline – ilmumiskoht ja kirjastus. Veebiaadress ja sulgudes info kasutamise/võtmise kuupäev uuel real.</p>			
<p>Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajuvaara, P. (2005). Uuri ja kirjuta. Tallinn: Medicina.</p> <p>Creek, J. (2010). The core concepts of occupational therapy: A dynamic framework for practice. London: Jessica Kingsley Publishers.</p> <p>Pealkirja järele lisatakse allika kohta täpsustav info, kui see on olemas, Kiipus, M. (toim). (2009). Alkoholismi ja narkomaania ennetamine. Käsiraamat. Tallinn: Sotsiaalministeerium.</p> <p>Kaheosalise pealkirja puhul kirjutatakse välja kogu pealkiri ja eraldatakse osad kooloniga. Sepp, A. (2008). Meditsiini lühiajalugu: Kiviajast kokaiinini. Tallinn: Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.</p> <p>Walker, J. D. (2009). Diabetic retinopathy for the comprehensive ophthalmologist. Chicago, IL: Deluma. http://www.drcobook.com/text/drcobook_part001.pdf (11.01.2012).</p> <p>Raamatul on ainult toimetaja või koostaja, siis märges sulgudes (toim), (koost), inglise keeles (Eds) või (Ed).</p> <p>Williams, J. (Eds). (2010). Acute stroke nursing. Iowa: Wiley-Blackwell.</p>			

Raamatus on peatükkide autorid või artiklite kogumik. Pealkirja järele lisada sõna Raamatus: või Kogumikus: ning selle kohta andmed – koostaja või toimetaja nimi, ilmumisaasta, pealkiri, artikli esimene ja viimane leheküljenumber, ilmumiskoht ja kirjastus.
Elberg, E. (2009). Psoriaas. Kogumikus: Aaviksoo, E. (toim). (2009). Haiguspuhune toitumine (84–87). Tallinn: OÜ Lege Artis.

Herdman, T. H., Chanes, M. (2012). Kliiniline otsustus ja õendusdiagnoosid õendusjuhtimises. Raamatus: Herdman, T. H. (toim). (2012). NANDA Internationali õendusdiagnoosid: definitsioonid ja klassifikatsioon 2012–2014 (125–132). Tartu: Elmatar.

Teatmeteosed toimetaja(d), aasta, teatmeteose nimetus, köite number, ilmumiskoht, kirjastus (rohkem kui kümne toimetaja, koostaja või autori korral märgitakse ainult peatoimetaja või kui see puudub, siis esimese toimetaja/koostaja nimi).

Sweetman, S. C. (2005). Martindale: The Complete Drug Reference. 34. ed. UK: Pharmaceutical Press.

DOKUMENDID

KES Autor/autorid Perekonnanimi ja initsiaal(id)	MILLAL (Ilmumisaasta)	MIS Pealkiri	KUS Ilmumiskanali Veebiaadress uuel real, sulgudes info kasutamise/võtmise kuupäev
<p>a) paberil – dokumendi nimetus, ilmumisaasta, dokumendi väljaandja organisatsioon ja ilmumiskoht; b) elektrooniline – lisaks uuel real veebiaadress, sulgudes info kasutamise/võtmise kuupäev.</p>			
<p>Õigusaktid – akti nimetus, allikas, kus akt on ametlikult avaldatud, vastuvõtmise aasta õigusakti number, sellega seonduvate aktide arv ning õigusakti jõustumise kuupäev ja aasta. Töövõime kaotuse protsendi määramise kord (RT, 2008, 77, 1068; 01.10.2008). https://www.riigiteataja.ee/akt/13027896 (12.03.2011).</p>			
<p>Dokumendid – dokumendi nimetus, ilmumisaasta, dokumendi väljaandja organisatsioon, ilmumiskoht. Tegevusterapeut, tase 6. Kutsestandard. (2012). Tervishoiu ja Sotsiaaltöö Kutsenõukogu. Tallinn. http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/10453817/pdf/tegevusterapeuttase-6.5.et.pdf (07.05.2014).</p>			
<p>Basic Documents: 44. ed. (2003). World Health Organization. Geneva: WHO.</p>			
<p>Arhiivimaterjalid – arhiivi nimetus, fondi, nimistu, toimiku ja lehe number. Eesti Riigiarhiiv (ERA). Sotsiaalministeerium 1929–1940, ERA. 50, 1, 25.</p>			

MUU

KES Autor/autorid	MILLAL (Ilmumisaasta)	MIS Pealkiri	KUS Ilmumiskanal
Perekonnanimi ja initsiaal(id) – eesnime esitäh(d), paks kirjalaad			Ajakirja nimetus <i>kaldkirjas (Italic)</i> , ilmumiskoha info eraldatakse komaga
Konverentsi materjalid, teesid – autori perekonnanimi koos initsiaalidega, aasta, ettekande ni konverentsi nimetus ja asukoht. de Groot, M. (2014). (Use of) quantified self in different health professions. Reconciling W and Family in Health and Social Care Education. Keynote speakers 34–35. Coehre Confere in Hanze University of Applied Sciences, Groningen.			
Isikust autor puudub – pealkiri, ilmumisaasta (alati ei ole võimalik), organisatsiooni nimi. Epilepsiaga laps koolis. (2011). Eesti Epilepsialiit. http://proov.epilepsialiit.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=10%3Aepilepsiaga-laps-koolis&catid=4%3Aepilepsia-tutvustus&Itemid=15&lang=et (12.03.2011).			
Üliõpilastööde korral: uurimistöö autori perekonnanimi koos initsiaalidega, ilmumisaasta, pealkiri, töö liik (näiteks: lõputöö), asukoht ja asutuse nimetus. Paas, M. (2014). Ortodontilise traadi jooteliidese tõmbetugevus. Lõputöö. Tallinn: Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.			

3.3. Loomevargus ja plagiaat

Üliõpilane on töö autor ja kannab vastutust oma töö koostamise eest. Isiklik looming peab põhinema korrektsel andmetele viitamisel. Kõik töös kasutatud teiste autorite seisukohad peavad olema viidetega varustatud (samuti tabelid, joonised, sh fotod). Viitamine peab olema korrektne. Viitamata tekst loetakse autori loominguks. Töös peab selgelt eristuma, millised on autori enda ja millised teiste mõtted. Nimetatud nõuete järgimata jätmist loetakse plagiaadiks ehk loomevarguseks ja rakendub „Plagiaadijuhtumite menetluskord“.

3.4. Tekstis viitamine

Varasemate uurimuste esitamiseks on põhiliselt 2 moodust:

- refereerimine (oma sõnadega ümber jutustada ja esitada muu tekstiga samas stiilis);
- tsiteerimine (esitada sõna-sõnalt).

Tsitaadid pannakse alati jutumärkidesse ja tsitaadi lõppu jutumärkide järele paigutatakse allikaviide. Kui tsitaati ei esitata täielikult, tähistatakse puuduv osa punktiiriga (kolm punkti).

Refereerimine ei tähenda seda, et jutumärgid jäetakse ära või asendatakse mõni sõna või väljend. Refereerimise põhireegel: oma väited ja allika väited on selgelt eraldatavad. Viidata tuleb igale materjalile (tabel, skeem, pilt jm), mis on seotud kellegi teise tehtuga. Allikaviide on vajalik nii refereeringu juures kui tsiteerimisel.

Teksti viites tuuakse ümarsulgudes välja järgnev info: autori (toimetaja või koostaja) perekonnanimi, väljaande ilmumisaasta ja leheküljenumber või -numbrid (eraldatakse aastast kooloniga).

Näited: Algallikal on:

- üks autor: (Rieger 2011: 12);
- mitu autorit: (Kõiv jt 2009: 61–63);
- isikust autor puudub, õigusakt (nimetuse kaks esimest sõna ja kolm punkti, ilmumisaasta, koolon, leheküljenumber või paragrahvi number):
(Handbook of ... 2009: 4); (Töövõime kaotuse ... 2008: §13); (Epilepsiaga laps ... 2011).

Samamoodi tuleb viidata ka internetist pärinevatele allikatele. Internetiaadressi tekstiviitesse ei lisata. Leheküljenumbri märkimine viites ei ole kõikidel juhtudel võimalik.

Ühest lausest koosneva teksti viitamine

Tekstist peab näha olema, mis on uurija ”oma”, mis teistelt saadud, olgu see mujaltsaadu siis otsene laen, kokkuvõtlik refereering või teksti esitamine oma sõnadega (Hirsjärvi jt 2005: 315).

punkt sulu järel

Mitmest lausest koosneva teksti viitamine

Leheküljenumbri märkimine viites ei ole alati võimalik, näiteks kui viidatakse uurimustele tervikuna. Üldreeglikult peab siiski pidama seda, et lugeja peaks kergesti leidma need leheküljed, kust info on võetud. Lehekülje täpsusega tuleb märkida otsesed tsitaadid. (Hirsjärvi jt 2005: 315)

punkt sulu järel

punkt sulu ees

Terve lõigu viitamise korral peab meeles pidama järgmist:

Hirsjärvi jt (2005: 315) on välja toonud, et leheküljenumbri märkimine viites ei ole alati võimalik, näiteks kui viidatakse uurimustele tervikuna. Üldreegliks peab siiski pidama seda, et lugeja peaks kergesti leidma need leheküljed, kust info on võetud. Lehekülje täpsusega tuleb märkida otsesed tsitaadid.

KASUTATUD KIRJANDUS

Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajuvaara, P. (2005). Uuri ja kirjuta. Tallinn: Medicina.

Jõgi, U., Juhansoo, T. (2006). Üliõpilastööde koostamine ja vormistamine: Metoodiline juhend. Tallinn: Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

Kotkas, E., Orumaa, R., Piirsalu, S., Väljaots, M. (2012). Sissejuhatus teaduskeelde. Tallinn: Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

Orumaa, R. (2011). Üliõpilastööde koostamine ja vormistamine arvutil (Microsoft Office Word 2010 baasil): Õppematerjal. Tallinn: Tallinna Tervishoiu Kõrgkool.

Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli lõpueksami ja lõputöö korraldamise juhend. (2012). Tallinna Tervishoiu Kõrgkool. Tallinn.

http://www.ttk.ee/public/Lopueksami_ja_loputoo_korraldamise_juhend.pdf (16.06.2014).

Tabel 3. Kirjalike tööde liigid, mahud ja koostisosad.

Töö liigid/ töö koostisosad	Referaat (kirjanduse ülevaade)	Kursusetöö (teoreetiline uuring – kirjanduse ülevaade)	Lõputöö	
			(teoreetiline uuring – kirjanduse ülevaade)	(empiiriline uuring)
Töö maht	5–11 lk	20–25 lk lisadeta	25–40 lk lisadeta	30–40 lk lisadeta
Tiitelleht	+	+	+	+
Kokkuvõte		+	+	+
<i>Summary</i>			+	+
Lühendite loetelu		+	+	+
Sisukord	+	+	+	+
Sissejuhatus	1/10 töö põhiosa mahust	1/10 töö põhiosa mahust	1/10 töö põhiosa mahust	1/10 töö põhiosa mahust
Empiirilise uuringu korral Kirjanduse ülevaade		+		+
Metoodika/ Töö käik /		+	+	+
Teoreetilise uuringu korral Kirjanduse ülevaade	+	+	+	
Põhiosa jaotatud peatükkideks	+	+	+	+
				Uuringu analüüsi tulemused
Arutelu (sh ettepanekud)	+	+	+	+
		1/10 töö põhiosa mahust (1–2 lk)	1/10 töö põhiosa mahust (2–3 lk)	1/10 töö põhiosa mahust (2–3 lk)
Järeldused		+	+	+
Kasutatud kirjandus minimaalne hulk	+	+	+	+
	5 allikat, 3 erinevat refereeringut lehekülje kohta	15, neist rahvusvaheliselt eelretsenseeritud erialaseid teadusartikleid 3	20, neist rahvusvaheliselt eelretsenseeritud erialaseid teadusartikleid 6	20, neist rahvusvaheliselt eelretsenseeritud erialaseid teadusartikleid 6

Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
tegevusteraapia õppetool

Mari Saat

RAHULOLU DIPLOMIEELSE HARIDUSE JA TÖÖGA

Lõputöö

Tallinn 2012

Olen koostanud käesoleva lõputöö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite töödest, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Lõputöö autori allkiri:

Kuupäev "....." 20...a.

Luban Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolil avalikustada oma kõvakõitelise lõputöö kõrgkooli raamatukogus ja lõputöö pdf versiooni raamatukoguprogrammis RIKSWEB (<http://riks.ttk.ee/>).

Lõputöö autori allkiri:

Kuupäev "....." 20...a.

Lubatud kaitsmisele.

Juhendaja:

/nimi ja akadeemiline kraad/

.....
/allkiri/

Kuupäev "....." 20...a.

SISUKORD

KOKKUVÕTE	2
<i>SUMMARY</i>	4
SISSEJUHATUS	7
1. RAHULOLU DIPLOMIEELSE HARIDUSE JA TÕÕGA	9
1.1. Tegevusterapeutide rahulolu diplomieelse haridusega	9
1.2. Tõõga rahulolu mõiste ja olemus	10
1.3. Tõõga rahulolu teooriad	11
1.4. Varasemad tegevusterapeutide tõõga rahulolu uuringud	14
2. UURIMISTÕÕ METOODIKA	18
2.1. Uurimistõõ metoodika	18
2.2. Uurimistõõ eetika	18
2.3. Valimi moodustamine	19
2.4. Uurimistõõ küsimustik	20
3. TULEMUSED JA NENDE ANALÜÜS	21
3.1. Rahulolu diplomieelse haridusega	21
3.2. Tõõolud	23
3.2.1. Tõõhõive ja tõõkoormus	23
3.2.2. Tõõtamise valdkond	24
3.3. Rahulolu tõõga	26
3.3.1. Tõõs realiseeruvad rahulolu tegurid	27
3.3.2. Tõõs esinevad ebameeldivad tegurid	29
3.4. Kuus faktorit, mis iseloomustavad Eestis tõõtavaid tegevusterapeute	31
4. ARUTELU	33
JÄRELDUSED	35
KASUTATUD KIRJANDUS	37

LISA:

Lisa 1. Eesti tegevusterapeutide diplomieelse hariduse ja tõõga rahulolu küsimustik

SISUKORD

KOKKUVÕTE

SUMMARY

SISSEJUHATUS	5
1. UURIMISTÖÖ METOODIKA.....	8
2. EMOTSIONAALNE INTELLIGENTSUS JA SELLE KOMPONENDID	
ÕENDUSES	9
2.1. Emotsionaalne intelligentsus	9
2.2. Emotsionaalse intelligentsuse komponendid õenduses	12
3. EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE MÕJU ÕE TERVISELE JA TÖÖLE...	14
3.1. Emotsionaalse intelligentsuse mõju õe vaimsele, füüsilisele ja käitumuslikule tervisele.....	14
3.2. Emotsionaalse intelligentsuse mõju õe sotsiaalsetele oskustele organisatsioonis ja meeskonnas ning töö tulemuslikkusele	16
3.3. Emotsionaalse intelligentsuse komponendid õe-patsiendi suhetes ravitulemuste mõjutajana	18
4. EMOTSIONAALSE INTELLIGENTSUSE ARENDAMINE JA ÕPETAMINE	
ÕENDUSES	23
4.1. Emotsionaalse intelligentsuse arendamine	23
4.2. Emotsionaalse intelligentsuse õpetamine õenduses	24
5. ARUTELU	27
JÄRELDUSED	29
KASUTATUD KIRJANDUS	30

LISAD:

Lisa 1. Emotsionaalne intelligentsus õenduses